

Ірина Сидорук

*Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки (м. Луцьк)***СТУДЕНТСЬКЕ САМОВРЯДУВАННЯ ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ**

У статті автор піднімає проблему компетентнісного підходу як напряму модернізації освіти, який не зводиться до знаннєво-орієнтованого компонента, а передбачає набуття цілісного досвіду вирішення життєвих проблем, виконання ключових функцій, соціальних ролей. Обґрунтовує потребу у розвитку соціальної компетентності майбутніх соціальних працівників з метою забезпечення їх ефективним інструментарієм життєвої адаптації в мінливих соціальних умовах, формування ціннісних настанов та практичних умінь ефективною взаємодією.

Автор акцентує увагу на потребі формування та розвитку соціальної компетентності майбутніх соціальних працівників в умовах закладу вищої освіти у процесі навчально-виховної діяльності, позааудиторної роботи, під час проходження практики та участі у студентському самоврядуванні. Наголошує, що студентське самоврядування Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки працює над виконанням завдань, зазначених у «Положенні про студентське самоврядування» протягом навчального року.

Доводить, що участь у студентському самоврядуванні закладу вищої освіти є корисною майбутнім соціальним працівникам в контексті професійного розвитку, оскільки сприяє: застосуванню здобутих теоретичних знань на практиці; налагодженню взаємодії, спілкування, партнерства та співробітництва майбутніх фахівців з іншими фахівцями, соціальними інституціями громади; розвитку навичок роботи в групі та команді; плануванню, розробці й реалізації соціальних проектів і стратегій індивідуальних та колективних дій; професійному зростанню загалом.

На підтвердження теоретичних аспектів ролі студентського самоврядування у розвитку та формуванні соціальної компетентності майбутніх соціальних працівників автором розкриті основні напрями його діяльності (культурно-мистецький, навчально-науковий, волонтерський, спортивно-оздоровчий; національно-патріотичний та захист прав та інтересів студентської молоді), зазначено заходи та проекти, які реалізуються за цими напрямками з урахуванням завдань професійного становлення.

Ключові слова: студентське самоврядування, компетентність, соціальна компетентність, соціальний працівник, заклад вищої освіти.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Враховуючи те, що прогрес будь-якого суспільства залежить не тільки від економічного потенціалу, а й від рівня розвитку особистості, досить актуальним, в сучасній українській науці, є компетентнісний підхід та осмислення його суті. Разом з тим, на сучасному етапі розвитку українського суспільства, у період глобалізації, трансформації соціальних, культурних умов існування, постає проблема виховання підростаючого покоління, здатного до особистісного зростання, активного включення в соціальне життя країни. Тому проблема розвитку соціальної компетентності особистості, а особливо студентської молоді, є нагальною – система освіти у закладах вищої освіти має забезпечити майбутніх фахівців ефективним інструментарієм життєвої адаптації в мінливих соціальних умовах, сформуванню ціннісних настанов та практичних вмінь ефективною взаємодією.

Досліджуючи компетентнісний підхід, В. Болотов та В. Серіков [4], зазначають, що такий підхід є напрямом модернізації освіти, в якому відображено зміст освіти, що не зводиться до знаннєво-орієнтованого компонента, а передбачає набуття цілісного досвіду вирішення життєвих проблем, виконання ключових функцій, соціальних ролей тощо. Такий підхід спрямований не на інформованість студента, а на розвиток умінь вирішувати проблеми, які виникають у життєвих ситуаціях, на розвиток фахової кваліфікації майбутніх фахівців, що передбачає перехід від кваліфікації, яку спеціаліст здобуває один раз і назавжди, до компетентності, яка дозволяє мобільно змінювати професійну діяльність, зумовлену соціально-економічними змінами, динамікою ринку праці, глобалізаційними та інтеграційними процесами в суспільстві. Крім того, як зазначає Т. Бутенко [2], крім розвитку професійних якостей, компетентнісний підхід спрямований на розвиток і особистісних якостей.

Ми поділяємо твердження Н. Бібік, яка вважає, що компетентність представляє освітні результати, які досягаються засобами змісту освіти та, що важливо в рамках нашого

дослідження, соціальної взаємодії, як у міжособистісному, так і в інституційному культурному контексті [1, с. 46].

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Досліджуючи компетентнісний підхід, М. Кондаков, І. Родигіна, О. Овчарук, О. Пометун та ін., серед виокремлених ключових компетентностей, виділяють соціальну компетентність, яка є невід'ємною складовою формування особистості, компетентного фахівця, зокрема, соціального працівника. Разом з тим, в науковій літературі соціальну компетентність трактують як: складову комунікативної компетентності (Н. Калініна, М. Кондаков, Л. Лепіхова, М. Лук'янова, Ю. Мель); особистісне утворення (М. Лук'янова); готовність майбутнього фахівця до професійно-компетентних дій на основі спеціальних умінь (Н. Василенко); здатність особистості (Н. Борбич, М. Докторович, С. Нікітіна, С. Рачева, Г. Парфьонова); якість особистості (Н. Борбич, С. Краснокутська, Н. Лупанова, В. Масленнікова, О. Московчук, А. Мудрик, С. Рачева, В. Цветков); інтегральна (інтегративна) характеристика особистості, яка включає сукупність її соціальних знань, умінь, навичок, досвіду, цінностей і якостей (І. Зарубінська, Г. Селевко, Р. Сірко, І. Шпичко); загальне збірне поняття, що свідчить про рівень соціалізації людини (В. Байденко), складову процесу соціалізації, його якісну характеристику, результат і умову успішної соціалізації (С. Бахтеева, Г. Беліцька, І. Зимня, С. Краснокутська, С. Учурова, Л. Шабатура, В. Шахрай); багатогранне узагальнююче поняття, яке включає в себе безліч компетентностей/компетенцій, якими володіє людина: єдність знань, умінь і навичок, що забезпечують якість соціальної поведінки (У. Каннінг); систему знань, вмінь і навичок (В. Куніцина, М. Лукичева, С. Нікітіна, С. Рачева); готовність та здатність людини формуватися та жити в соціальній взаємодії (І. Черноусов) та ін.

Науковці вказують на те, що ознаками соціальної компетентності є наявність знань про соціальну дійсність і себе, складних соціальних умінь і навичок взаємодії; гнучкість поведінки в соціальних ситуаціях; здатність досягати мети в соціальній взаємодії, досягаючи балансу між кооперацією і конфронтацією; соціально значущі і професійно важливі якості; вміння прогнозувати розвиток ситуацій міжособистісного спілкування, зміни в розвитку життєвих ситуацій; вміння будувати гіпотези про точки зору партнерів, їхнє ставлення до предмета спільної діяльності, соціальної відповідальності; здатність взаємодіяти із суспільством задля активації та реалізації процесів самоактуалізації, самовираження, самовдосконалення, самоздійснення; здатність до виконання конкретних соціальних задач; здатність продуктивно співпрацювати з різними партнерами у групі та команді, виконувати різні ролі й функції в колективі, проявляти ініціативу, підтримувати і керувати власними взаєминами з іншими; знання, вміння, навички, що дозволяють здійснювати критичний аналіз своїх і чужих учинків, прогнозувати результати взаємодії, здійснювати комунікацію, впливати на інших людей, ставити цілі і домагатися їх реалізації тощо [9, с. 41].

Мета статті полягає у теоретико-прикладному обґрунтуванні формування соціальної компетентності майбутніх соціальних працівників засобами студентського самоврядування.

Виклад основного матеріалу дослідження. Провідну роль компетентнісний підхід відіграє при підготовці соціальних працівників, оскільки це фахівці, які здійснюють свою діяльність в мінливих умовах одночасного впливу багатьох чинників. Особливе місце у підготовці зазначеного фахівця належить соціальній компетентності, оскільки її формування та розвиток створює підґрунтя для побудови різноманітних взаємозв'язків із соціальним оточенням, яке перебуває в постійному русі.

В науковій літературі існує низка досліджень щодо ролі та значення формування соціальної компетентності у студентської молоді. Зокрема, С. Краснокутська стверджує, що соціальна компетентність студентів, здатна вирішувати різноманітні конфліктні ситуації, оскільки у студентів формуються соціально значимі якості і вміння, які сприяють засвоєнню ними моральних цінностей, норм та правил поведінки, соціального досвіду та світобачення [5, с. 77–79].

Серед чинників, що впливають на формування соціальної компетентності вагоме місце займають характер і спрямованість середовища навчального закладу, особливості організації

навчально-виховного процесу і життєдіяльності студентів, специфіка взаємодії із оточенням, цілеспрямована діяльність педагогічного колективу закладу [8, с. 34]. Розвивальний характер внутрішнього середовища навчального закладу окремі науковці визначають і як умову розвитку соціальної компетентності [11].

Вважаємо, що соціальна компетентність у закладі вищої освіти набувається студентською молоддю у процесі навчально-виховної діяльності, позааудиторної роботи, під час проходження практики та участі у студентському самоврядуванні.

Варто наголосити на тому, що для майбутніх соціальних працівників важливими є ті якості та вміння, компетентності, які відповідають структурі майбутньої професійної діяльності. Специфіка майбутнього фаху зумовлює активне включення студентів до такого навчально-виховного процесу, який спрямований на розкриття професійно значущих соціальних завдань сьогодення й опанування механізмів їх розв'язання, формування та розвиток соціальної компетентності як невід'ємної складової особистості фахівця. На нашу думку, участь студентів – майбутніх соціальних працівників у студентському самоврядуванні закладу вищої освіти сприятиме зазначеному.

З огляду на те, що соціальна компетентність особистості ґрунтується на основі видів діяльності (предметної, навчально-пізнавальної, соціальної та ін.), виявляється в поведінці, спілкуванні в різних соціальних сферах, вважаємо за доцільне більш детально схарактеризувати студентське самоврядування, як потужного чинника формування та розвитку соціальної компетентності, оскільки воно сприяє вихованню у студентів лідерських якостей, відповідальності, набуттю вміння захисту прав студентської молоді та їх інтересів у стінах навчального закладу та гуртожитках, сприяє соціальному становленню та формуванню громадянської свідомості, громадянської активності студентів, набуттю управлінського досвіду, досвіду співпраці, співробітництва, спілкування, подолання конфліктних ситуацій, набуттю управлінського досвіду тощо. На нашу думку, активна участь у студентському самоврядуванні закладу вищої освіти буде корисна майбутнім соціальним працівникам в контексті професійного розвитку, оскільки сприятиме: застосуванню здобутих теоретичних знань на практиці; налагодженню взаємодії, спілкування, партнерства та співробітництва майбутніх фахівців з іншими фахівцями, соціальними інституціями громади тощо; розвитку навичок роботи в групі та команді; плануванню, розробці й реалізації соціальних проектів і стратегій індивідуальних та колективних дій; професійному зростанню загалом тощо.

Студентське самоврядування факультету педагогічної освіти та соціальної роботи Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки – це можливість для студентської молоді самостійно вирішувати усі питання студентського життя в межах компетенції, визначеної Законом України «Про освіту» (від 05.09.2017 року № 2145-VIII), Законом України «Про вищу освіту» (від 01.07.2014 № 1556-VII (зі змінами)), «Положенням про студентське самоврядування СНУ імені Лесі Українки» [7].

Варто зазначити, що воно охоплює навчання, побут, відпочинок, дозвілля, громадське життя та наукові дослідження. Усі види діяльності студентського самоврядування прописані у ст. 40 Закону України «Про вищу освіту»: беруть участь в управлінні вищим навчальним закладом у порядку, встановленому Законом та статутом закладу загальної середньої освіти; беруть участь в обговоренні та вирішенні питань удосконалення освітнього процесу, науково-дослідної роботи, призначення стипендій, організації дозвілля, оздоровлення, побуту та харчування; проводять організаційні, просвітницькі, наукові, спортивні, оздоровчі та інші заходи; беруть участь у заходах (процесах) щодо забезпечення якості вищої освіти; захищають права та інтереси студентів (курсантів), які навчаються у вищому навчальному закладі; делегують своїх представників до робочих, консультативно-дорадчих органів; приймають акти, що регламентують їх організацію та діяльність; беруть участь у вирішенні питань забезпечення належних побутових умов проживання студентів у гуртожитках та організації харчування студентів; розпоряджаються коштами та іншим майном, що перебувають на балансі та банківських рахунках органів студентського самоврядування;

вносять пропозиції щодо змісту навчальних планів і програм; вносять пропозиції щодо розвитку матеріальної бази вищого навчального закладу, у тому числі з питань, що стосуються побуту та відпочинку студентів; мають право оголошувати акції протесту; виконують інші функції, передбачені Законом та положенням про студентське самоврядування закладу вищої освіти [3].

Студентське самоврядування Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки працює над виконанням завдань, зазначених у «Положенні про студентське самоврядування» протягом навчального року. Воно сприяє соціалізації особистості, розвитку соціальної активності, допомагає студентам відчувати складність соціальних відносин, сформуванню соціальної позиції, виявити свої можливості в реалізації лідерських та організаторських функцій; забезпечує виховання якостей, потрібних для життя та майбутнього фаху; формує почуття відповідальності; виховує у студентів ініціативність, самостійність; розвиває відносини взаємної відповідальності; сприяє самоактуалізації, самонавчанню, саморозвитку, здійсненню саморегулювання, самоконтролю; налагодженню контактів, корисних в майбутньому; застосуванню набутих знань на практиці та розвитку вмінь, необхідних в подальшій професійній діяльності; формуванню та розвитку соціальної компетентності.

Структуру студентського самоврядування складає: студентська рада, членами якої є старости академічних груп; студентський деканат; студентський профком; волонтерський відділ студентського самоврядування; студентська рада гуртожитку.

Студентським самоврядуванням факультету педагогічної освіти та соціальної роботи реалізуються такі напрями діяльності: культурно-мистецька, навчально-наукова, волонтерська, спортивно-оздоровча; національно-патріотичне виховання та захист прав та інтересів студентської молоді. З метою залучення студентів до самоврядування, щорічно, із залученням студентів першого курсу, проводиться брифінг «Студентське самоврядування в дії та діяльність наукового товариства аспірантів та студентів», на якому підводяться підсумки роботи та окреслюються основні напрями діяльності. Зокрема, студентів інформують про види діяльності, до яких може долучитись кожен бажаючий, враховуючи свої індивідуальні уподобання та інтереси. В результаті чого, студенти досить активно беруть участь у пропонованих справах та ініціюють щось нове. Зокрема, у рамках навчально-наукової діяльності, студенти беруть участь у всеукраїнських, міжнародних та факультетських студентських конференціях, круглих столах та Всеукраїнських конкурсах наукових робіт та ін.

У рамках культурно-мистецької діяльності студенти організують та проводять: посвяту у першокурсники «Привіт, першокурснику!»; святковий концерт з нагоди Дня працівників освіти; конкурси композицій з природних матеріалів «Осіньні фантазії», фотоконкурс студентських робіт «Краса твоя, Україно!», конкурс творчих виробів студентів «Творча студентська майстерня»; вечори студентської поетичної творчості «Поетія – це дотик до душі»; культпоходи в драмтеатр, конкурси читців поезії; заходи з профорієнтаційної роботи, флешмоб «З добром у серці!» тощо.

Активісти студентського самоврядування, в рамках національно-патріотичного виховання: організують та проводять щорічні екскурсійні поїздки до Музею-садиби Лесі Українки в с. Колодяжне та екскурсії для першокурсників по визначних місцях м. Луцька; відвідують Музей історії Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки, Музей історії освіти Волині, Музей етнографії; відвідують заходи щодо відзначення пам'ятних дат: Дня українського козацтва, Дня захисника України, Дня Гідності та Свободи, Дня пам'яті жертв голодомору в Україні, Дня пам'яті Героїв Крут, Дня Героїв Небесної Сотні, відзначення дня народження Т. Г. Шевченка, Лесі Українки тощо; студенти організують та беруть участь у Тижнях української писемності та різноманітних літературних вікторинах, Андріївських вечорницях; проводять акції приурочені до Дня вишиванки, св. Миколая; студенти є активними учасниками тренінгу «Соціальні права

молоді» (на основі рекомендацій Enter та посібника Ради Європи «Компас» в рамках проекту «Моя безпека в правовому колі»), соціальної гри «Світ громад» тощо.

Безперечно, ефективним засобом набуття соціальної компетентності, де студент може реалізувати себе як особистість та майбутній фахівець соціальної сфери, є волонтерська діяльність, оскільки вона здійснюється в різних сферах суспільного життя. Мотиви такої діяльності найрізноманітніші – від альтруїстичного бажання допомогти іншим, до потреби в спілкуванні, саморозвитку, набутті професійних знань та навичок, реалізації активної позиції особистості.

А відтак, студенти – майбутні соціальні працівники/соціальні педагоги брали активну участь у різноманітних волонтерських акціях та проектах: «Миколай про тебе не забуде», «Велопробіг заради життя», «Подаруй дитині радість», «Подаруй дитині вишиванку», «Рушники єднання», «Серце до серця», «Волонтерський інкубатор»; «Акції доброти», квесті для дітей «Сара Kids Quest», акції «Милосердя» до Міжнародного дня людей похилого віку, просвітницько-профілактичних акціях тощо.

Ми вважаємо, також, що найбільш ефективними організаційними формами роботи студентського самоврядування, що сприяють формуванню та розвитку соціальної компетентності є: форми співуправління (зустрічі студради з ректором закладу вищої освіти, захист програм і проектів студентського самоврядування на вченій раді, створення банку даних про студентський контингент за показниками соціальної активності, оформлення соціального паспорту групи); форми реалізації управлінських повноважень (студрада, оргкомітет, старостат, рада факультету, рада групи, групові та факультетські збори щодо висунення кандидатів в органи студентського самоврядування); форми реалізації цільових функцій (прес - центр, студклуб, наукове товариство студентів і аспірантів, спорткомітет, профільні об'єднання на факультетах) [10, с. 44 - 45]; форми що сприяють формуванню соціальної компетентності (кураторська година, тренінги, акції, участь в проектах, грантових програмах, театралізація (соціальна вистава «Серце»), створення соціальних реклам, профільна зміна студентського активу тощо); форми соціального партнерства (молодіжні громадські організації, молодіжні центри, молодіжний громадський рух, студентський форум молодіжної ініціативи тощо); форми оцінки результативності самокерованої діяльності (доповідь на вченій раді факультету, засідання студради, форуми, круглі столи, брифінги, дебати, самозвіти, студентський моніторинг).

Враховуючи вищезазначене, можна стверджувати, що у процесі формування та розвитку соціальної компетентності, студент успішно соціалізується та зростає в професійній сфері, оскільки, долучаючись до діяльності студентського самоврядування, він включається у систему взаємовідносин та спілкування з фахівцями різного профілю, представниками громадських організацій, різними категоріями населення, ровесниками, займаючи нові сходинки у своєму розвитку та виконуючи нові функції.

Висновки та перспективи подальших розвідок у даному напрямку. Отже, на основі вищевикладеного матеріалу, можна стверджувати, що саме студентське самоврядування є потужним чинником, де формується соціальна компетентність, професійне становлення майбутніх соціальних працівників, оскільки у процесі різнопланової діяльності відбувається засвоєння певних знань, умінь і навичок, потрібних для виконання соціальних функцій, які знімають відчуття внутрішнього дискомфорту, допомагають налагоджувати зв'язки із соціальним середовищем та суспільством; проявляти силу волі та приймати оптимальні рішення; протистояти негативному впливу.

Перспективи подальших розвідок вбачаємо у пошуці механізмів активізації менторської підтримки викладачів, кураторів, деканату у процесі організації та проведення заходів у рамках студентського самоврядування.

Джерела та література

1. Бібік Н. М. Компетентнісний підхід: рефлексивний аналіз застосування / Н. М. Бібік // Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи: Бібліотека з освітньої політики / Під заг. ред. О. В. Овчарук. – К.: «К.І.С.», 2004. – С. 45 – 50.

2. Бутенко Т. О. Формування комунікативної компетентності майбутніх інженерів у процесі вивчення психолого-педагогічних дисциплін : дис. ... канд. пед. наук : спец. 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти / Тетяна Олександрівна Бутенко ; Вінниц. держ. пед. ун-т ім. М. Коцюбинського. – Вінниця, 2011. – 275 с.
3. Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII [Електронний ресурс] // Офіційний веб-портал Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
4. Компетентностная модель : от идеи к образовательной парадигме / В. А. Болотов, В. В. Сериков // Педагогика. – 2003. – № 10. – С. 7–13.
5. Краснокутская С. Н. Социальная компетентность как качественная характеристика процесса социализации студентов / Светлана Николаевна Краснокутская // Сборник науч. трудов Северо-Кавказского гос. техн. ун-та. Серия : Гуманитарные науки. – Ставрополь : СевКавГТУ, 2005. – № 1 (13). – С. 77–79.
6. Лях Т. Л. Методика організації волонтерських груп: навч. посіб. / Лях Т. Л. – К.: Київськ. ун-т ім. Б. Д. Грінченка, 2010. – 149 с.
7. Положення про студентське самоврядування у Східноєвропейському національному університеті імені Лесі Українки [Електронний ресурс] // Офіційний веб-портал Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. – Режим доступу: <http://eenu.edu.ua/uk/studentske-samovryaduvannya>.
8. Рябуха І. М. Розвиток соціальної компетентності ліцеїстів у навчальному процесі : дис. ... канд. пед. наук : спец. 13.00.09 – теорія навчання / Іван Михайлович Рябуха ; Нац. акад. пед. наук України ; Ін-т педагогіки. – К., 2012. – 264 с.
9. Скірко Р. Л. Формування соціальної компетентності майбутніх практичних психологів у процесі професійної підготовки : дис... канд. пед. наук : 13.00.04 / Р. Л. Скірко ; Класичний приватний ун-т. – Запоріжжя, 2010. – 250 с.
10. Шляхи соціального становлення студентів вищих навчальних закладів в умовах загальноєвропейського освітнього простору / зб. м-лів IV Міжнародної «Школи студентських ініціатив» [для вищих навчальних закладів I-IV рівнів акредитації], (13-14 грудня 2013 року). – Глухів : РВВ ГНПУ ім. О. Довженка, 2013. – 80 с.
11. Шпичко І. О. Основні підходи та умови розвитку соціальної компетентності майбутніх фахівців сфери обслуговування / серія «Педагогіка, соціальна робота». Випуск 30., Науковий вісник Ужгородського національного університету ... – с.194.

References

1. Bibik N. M. Kompetentnisny`j pidxid: refleksy`vny`j analiz zastosuvannya / N. M. Bibik // Kompetentnisny`j pidxid u suchasnij osviti: svitovy`j dosvid ta ukrayins`ki perspekty`vy` : Biblioteka z osvith`oyi polity`ky` / Pid zag. red. O. V. Ovcharuk. – K.: «K.I.S.», 2004. – S. 45 – 50.
2. Butenko T. O. Formuvannya komunikaty`vnoyi kompetentnosti majbutnix inzheneriv u procesi vy`vchennya psy`xologo-pedagogichny`x dy`scy`plin : dy`s. ... kand. ped. nauk : specz. 13.00.04 – teoriya i metody`ka profesijnoyi osvity` / Tetyana Oleksandrivna Butenko ; Vinny`cz. derzh. ped. un-t im. M. Kocyuby`ns`kogo. – Vinny`cya, 2011. – 275 s.
3. Zakonu Ukrayiny` «Pro vy`shhu osvitu» vid 01.07.2014 # 1556-VII [Elektronny`j resurs] // Oficijny`j veb-portal Verhovnoyi Rady` Ukrayiny`. – Rezhy`m dostupu: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
4. Kompetentnostnaya model` : ot y`dey` k obrazovatel`noj parady`gme / V. A. Bolotov, V. V. Sery`kov // Pedagogy`ka. – 2003. – № 10. – S. 7–13.
5. Krasnokutskaya S. N. Socy`al`naya kompetentnost` kak kachestvennaya karaktery`sty`ka processa socy`aly`zacy`y` studentov / Svetlana Ny`kolaevna Krasnokutskaya // Sborny`k nauch. trudov Severo-Kavkazskogo gos. texn. un-ta. Sery`ya : Gumany`tarnye nauky`. – Stavropol` : SevKavGTU, 2005. – # 1 (13). – S. 77–79.
6. Lyax T. L. Metody`ka organizaciyi volonters`ky`x grup: navch.posib. / Lyax T. L. – K.: Ky`yivs`k. un-t im. B.D.Grinchenka, 2010. – 149 s.
7. Polozhennya pro students`ke samovryaduvannya u Sxidnoyevropejs`komu nacional`nomu universy`teti imeni Lesi Ukrayinky` [Elektronny`j resurs] // Oficijny`j veb-portal Sxidnoyevropejs`kogo nacional`nogo universy`tetu imeni Lesi Ukrayinky`. – Rezhy`m dostupu: <http://eenu.edu.ua/uk/studentske-samovryaduvannya>.
8. Ryabuxa I. M. Rozvy`tok social`noyi kompetentnosti liceyistiv u navchal`nomu procesi : dy`s. ... kand. ped. nauk : specz. 13.00.09 – teoriya navchannya / Ivan My`xajlovy`ch Ryabuxa ; Nacz. akad. ped. nauk Ukrayiny` ; In-t pedagogiky`. – K., 2012. – 264 s.
9. Skirko R. L. Formuvannya social`noyi kompetentnosti majbutnix prakty`chny`x psy`xologiv u procesi profesijnoyi pidgotovky` : dy`s... kand. ped. nauk : 13.00.04 / R. L. Skirko ; Klasy`chny`j pry`vatny`j un-t. – Zaporizhzhya, 2010. – 250 s.
10. Shlyaxy` social`nogo stanovlennya studentiv vy`shhy`x navchal`ny`x zakladiv v umovax zagal`noyevropejs`kogo osvith`ogo prostoru / zb. m - liv IV Mizhnarodnoyi "Shkoly` students`ky`x iniciaty`v" [dlya vy`shhy`x navchal`ny`x zakladiv I - IV rivniv akredy`tacyi], (13 - 14 grudnya 2013 roku). – Gluxiv : RVV GNPU im. O. Dovzhenka, 2013. – 80 s.
11. Shpy`chko I. O. Osnovni pidxody` ta umovy` rozvy`tku social`noyi kompetentnosti majbutnix faxivciv sfery` obslugovuvannya / seriya «Pedagogika, social`na robot». Vy`pusk 30., Naukovy`j visny`k Uzhgorods`kogo nacional`nogo universy`tetu ... – s.194.

Сидорук Ирина. Студенческое самоуправления как фактор формирования и развития социальной компетентности будущих социальных работников. В статье автор поднимает проблему компетентностного подхода как направления модернизации образования. Обосновывает необходимость в развитии социальной компетентности будущих социальных работников с целью обеспечения их эффективным инструментарием жизненной адаптации в социальных условиях, формирование ценностных установок и практических умений эффективного взаимодействия.

Автор акцентирует внимание на необходимости формирования и развития социальной компетентности будущих социальных работников в условиях университета в процессе учебно-воспитательной деятельности, внеаудиторной работы, во время прохождения практики и участия в студенческом самоуправлении. Отмечает, что студенческое самоуправление Восточноевропейского национального университета имени Леси Украинки работает над выполнением задач, указанных в «Положении о студенческом самоуправлении» в течение учебного года.

Доказывает, что участие в студенческом самоуправлении способствует будущим социальным работникам: применению полученных теоретических знаний на практике; налаживанию взаимодействия, общения, партнерства и сотрудничества будущих специалистов с другими специалистами, социальными институтами общества; развитию навыков работы в группе и команде; планированию, разработке и реализации социальных проектов и стратегий индивидуальных и коллективных действий; профессиональному росту в целом.

В подтверждение теоретических аспектов роли студенческого самоуправления в развитии и формировании социальной компетентности будущих социальных работников, автором раскрыты основные направления его деятельности (культурно-художественный, учебно-научный, волонтерский, спортивно-оздоровительный; национально-патриотический и защита прав и интересов студенческой молодежи), указано мероприятия и проекты, которые реализуются по этим направлениям с учетом задач профессионального становления.

Ключевые слова: студенческое самоуправление; компетентность; социальная компетентность; социальный работник; учебное заведение, дающее высшее профессиональное образование и осуществляющее научную деятельность.

Sidoruk Irina. Student self-government as a factor of formation and development of social competence for future social workers. The author raises the problem of a competent approach in the article. Competency approach involves gaining a holistic experience in solving life problems, performing key functions, social roles. The author focuses on the need for the formation and development of social competence of future social workers in the process of educational activities, non-auditing work, during the practice and participation in student self-government. The author argues that participation in student self-government of future social workers contributes to: the application of theoretical knowledge gained in practice; to establish interaction, communication, partnership and cooperation of future specialists with other specialists, social institutions of the community; Promotes the development of team and team skills; promotes planning, development and implementation of social projects and individual and collective action strategies; promotes professional growth in general.

The author has revealed the main directions of his activity (cultural and artistic, educational and volunteering, sports and recreation, national-patriotic and the protection of the rights and interests of student youth) in the article in support of the theoretical aspects of the role of student self-government in developing and shaping the social competence of future social workers. indicated measures and projects that are implemented in these areas, taking into account the tasks of professional development.

Key words: student self-government, competence, social competence, social worker, university.

Стаття надійшла до редколегії 10.12.2018 р.